

Programmabegroting 2018

Versie: 4.0.0.0.0

Programmakosten

Omvingskwaliteit bedragen x € 1.000,-		Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Meerjarenraming		
					2019	2020	2021
Verharde openbare ruimte	Lasten	45.842	36.867	35.823	37.201	37.496	37.799
	Baten	-18.313	-15.171	-16.302	-16.578	-16.649	-16.649
Saldo		27.528	21.696	19.521	20.622	20.848	21.151
Openbaar water	Lasten	7.632	7.646	7.738	7.851	7.969	7.745
	Baten	-6.558	-6.602	-6.892	-6.994	-7.026	-7.026
Saldo		1.074	1.043	845	857	943	720
Openbaar groen	Lasten	7.628	7.805	7.174	7.432	7.483	7.547
	Baten	-1.061	0	-89	-89	-89	-89
Saldo		6.567	7.805	7.085	7.343	7.394	7.458
Duurzaamheid	Lasten	6.797	8.232	5.490	5.434	5.384	3.820
	Baten	-901	-3	-28	-28	-28	-28
Saldo		5.895	8.229	5.462	5.406	5.356	3.792
Programma	Lasten	67.899	60.550	56.225	57.918	58.333	56.912
	Baten	-26.834	-21.776	-23.312	-23.690	-23.792	-23.792
Saldo van baten en lasten		41.065	38.773	32.913	34.228	34.541	33.120
Reserves	Toevoeging	1.010	643	283	146	108	108
	Onttrekking	-20.239	-8.879	-1.884	-1.172	-1.122	0
Mutaties reserves		-19.228	-8.236	-1.601	-1.026	-1.015	108
Resultaat		21.837	30.537	31.313	33.202	33.526	33.228

Budgettaire ontwikkelingen

De daling van de lasten en/of de stijging van de baten worden onder andere veroorzaakt door de indexering van budgetten, doorrekening van de kostenverdeelstaat en de kapitaallasten die zijn berekend vanuit het meerjareninvesteringsplan 2018-2021. Beleidswijzigingen met financiële consequenties worden hierna per beleidsterrein toegelicht.

Beleidssterrein 5A Verharde openbare ruimte

De daling van de lasten wordt veroorzaakt doordat in 2017 eenmalig bijdragen aan investeringen begroot staan voor een bedrag van € 877.000 die eveneens eenmalig zijn onttrokken aan een reserve, namelijk een bijdrage van € 717.000 aan de projecten van Binnenste Beter en € 160.000 voor Ruimte voor de Stad.

In 2017 zijn eenmalige budgetten beschikbaar gekomen die bij bestemmingsvoorstel jaarrekening 2016 of decemberwijziging 2016 zijn doorgeschoven naar 2017, namelijk voor inspectie bruggen (€ 75.000), kadernota kwaliteit openbare ruimte (€ 244.282) en aanlichten van monumentale panden (€ 100.000).

Ook zijn in 2017 eenmalig gelden beschikbaar gesteld voor intelligente ophaalroutes en klachtafhandeling ad € 100.000 en voor intensivering handhaving van de openbare ruimte € 62.500.

Door besluitvorming over de beheerplannen openbare ruimte 2017-2021 is het budget voor dit beleidsterrein in 2017 structureel verhoogd, maar in de jaren daarna zijn er fluctuaties in de beheerbudgetten conform de vastgestelde beheerplannen. Voor 2018 bedraagt dit een verlaging van € 118.000 voor dit beleidsterrein.

Een verhoging van de lasten met € 138.000 is voor een bedrag van € 66.000 het gevolg van het beschikbaar stellen van middelen voor Ruimte voor de Stad vanuit de reserve programma Binnenstad, € 9.000 voor beheergelden SPODO Kanaalweg, € 63.000 vanwege de extra inzamelkosten van huishoudelijk afval als gevolg van de mutatie in de woningvoorraad (inzameladressen) voor afvalinzameling.

Een verlaging van het budget betreft de Kadernota kwaliteit openbare ruimte voor € 300.000 vanwege de baggeropgave Oostvlietpolder (zie 1ste bestuursrapportage 2017) omdat in 2015 de bagger uit het depot voor de parkeergarage Lammermarkt 'geklapt' is en weggespoeld is naar verschillende watergangen van de Oostvlietpolder en € 70.000 voor een update van het Handboek Kwaliteit Openbare Ruimte wat door veranderingen in de wet en regelgeving noodzakelijk was.

Voor de baten geldt een verhoging van € 253.000 ten opzichte van 2017, omdat door toename van het aantal woningen en niet-woningen op basis van de bouwmonitor woningen en nietwoningen de opbrengsten toenemen voor de afvalstoffenheffing.

Beleidsterrein 5B Openbaar water

De toename van de lasten wordt veroorzaakt doordat in 2017 de verdeling van het budget voor € 25.000 meer beschikbaar is gesteld voor de kosten die samenhangen met de overdracht van het beheer van stedelijk water aan het Hoogheemraadschap.

Voor de baten geldt een verhoging van € 79.000 ten opzichte van 2017, omdat door toename van het aantal woningen en niet-woningen op basis van de bouwmonitor woningen en niet-woningen de opbrengsten toenemen voor de rioolheffing.

Beleidsterrein 5C Openbaar Groen

De daling van de lasten wordt veroorzaakt doordat in 2017 eenmalig bijdragen aan investeringen begroot staan voor een bedrag van € 707.000 die eveneens eenmalig zijn onttrokken aan een reserve, zoals bijdragen aan de projecten groenpromotie, Singelpark en overige groenvoorzieningen.

In 2017 zijn eenmalige budgetten beschikbaar gekomen die bij bestemmingsvoorstel jaarrekening 2016 en decemberwijziging 2016 zijn doorgeschoven naar 2017 voor programmamanagement en overkoepelende taken LOL (Leidse Ommelanden) van € 76.000

Daarnaast wordt een toename van de lasten veroorzaakt door extra beheergelden voor Singelpark € 150.000 en beplanting Lammermarkt € 7.000.

Ook zijn in 2017 eenmalig gelden beschikbaar gesteld voor groenpromotie € 237.000, voor JOGG pad € 25.000 en planvorming park Korte Vliet € 50.000.

Een verlaging van de lasten met € 30.000 is het gevolg van het invullen van de taakstelling door middel van de Visie op de Openbare Ruimte door het omvormen van de groenvakken in de openbare ruimte.

Beleidsterrein 5D Duurzaamheid

De daling van de lasten wordt veroorzaakt doordat in 2016 eenmalig bijdragen aan investeringen begroot staan voor een bedrag van € 2,97 miljoen die eveneens eenmalig zijn onttrokken aan een reserve, zoals bijdragen aan de projecten milieubeheer en duurzaamheidsfondsen.

Reserves

Reserves programma 5 bedragen x € 1.000,-		Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Reserve asbestsanering (P5)	Toevoeging	282	282	106	106	106	106
	Onttrekking	-176	-176	0	0	0	0
Saldo		106	106	106	106	106	106
Reserve groen Oostvlietpolder	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-76	-5	0	0	0	0
Saldo		-76	-5	0	0	0	0
Reserve groene singels	Toevoeging	150	150	0	0	0	0
	Onttrekking	-13.217	-700	0	0	0	0
Saldo		-13.067	-550	0	0	0	0
Reserve ontsluiting van groengebieden	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-158	-20	0	0	0	0
Saldo		-158	-20	0	0	0	0
Reserve ondergrondse afvalcontainers	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-280	0	0	0	0	0
Saldo		-280	0	0	0	0	0
Reserve duurzaamheidsfondsen	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-1.875	-3.311	-1.259	-1.172	-1.122	0
Saldo		-1.875	-3.311	-1.259	-1.172	-1.122	0
Reserve klimaatmaatregelen	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-1	-142	0	0	0	0
Saldo		-1	-142	0	0	0	0
Res. onderh kap.goed herinr openb rui P5	Toevoeging	578	211	177	40	2	2

Reserves programma 5 bedragen x € 1.000,-		Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
	Onttrekking	-2.455	-926	-118	0	0	0
Saldo		-1.877	-715	58	40	2	2
Reserve gsb-middelen ISV/EZ P5	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-1.345	-1.222	0	0	0	0
Saldo		-1.345	-1.222	0	0	0	0
Reserve programma binnenstad P5	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	-1.492	-286	0	0	0
Saldo		0	-1.492	-286	0	0	0
Reserve stedelijke ontwikkeling P5	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-655	-700	-220	0	0	0
Saldo		-655	-700	-220	0	0	0
Reserve parkeren P5	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	-11	0	0	0	0
Saldo		0	-11	0	0	0	0
Reserve verv.inv. maatschappelijk nut P5	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	-174	0	0	0	0
Saldo		0	-174	0	0	0	0
Reserves programma 5		-19.228	-8.236	-1.601	-1.026	-1.015	108

Reserve asbestsanering

Jaarlijkse structurele storting van €282.026 en voor het strategisch huisvestingsplan is een onttrekking voorzien van € 176.000 (RB12.0120).

Reserve duurzaamheidsfondsen

Voor Leiden duurzaam/Duurzaamheidsagenda (RB15.0105) is een onttrekking voorzien van € 1.172.400 en voor de Duurzaamheidsagenda 2015 (RB15.0013) een bedrag van € 87.000.

Reserve onderhoud kapitaalgoederen herinrichting openbare ruimte

Volgens RB 11.0088 wordt jaarlijks € 215.500 gestort in deze reserve, waarop inmiddels twee correcties zijn vastgesteld, namelijk een vermindering met € 7.000 voor onderhoud aan abri's en € 32.000 voor RB16.0019 uitvoeringsbesluit Haarlemmerstraat.

De onttrekking van € 118.000 betreft de dekking van de frictiekosten die bij tweede bestuursrapportage 2016 is besloten.

Reserve programma Binnenstad

Er is een onttrekking voorzien van € 286.000 voor Ruimte voor de Stad.

Reserve Stedelijke Ontwikkeling

Er is een onttrekking voorzien van € 220.000 voor Ruimte voor de Stad.

Een nadere toelichting op alle reserves binnen dit programma is te vinden in paragraaf 5.2.5 toelichting reserves programma 5.

Investerings

	Omschrijving prestatie Bedragen x € 1.000	Omschrijving investering	Categorie investering	Soort investering	Bijdrage derden/ reserves	2018	2019	2020	2021
05A103	Beheren openbare ruimte	Technische install. beweegbare brug 2018-2021	Maatsch.	Nieuw	-	516	551	456	671
		Brug Poelgeest 2013	Maatsch.	Nieuw	3.250	4.524	-	-	-
		Bostelbrug	Maatsch.	Nieuw	-	1.535	-	-	-
		Churchillbrug	Maatsch.	Verv.	-	918	-	-	-
		Bruggen - Verv./Renoveren bouwdelen 2018-2019	Maatsch.	Nieuw	-	360	360	-	-
		Meerpalen en remmingwerken 2018-2021	Maatsch.	Nieuw	-	60	60	60	59
		Investerings walmuren 2018-2021	Maatsch.	Verv.	-	557	122	534	517
		Vervangen Openbare Verlichting 2018-2021	Maatsch.	Verv.	-	1.857	1.884	1.859	2.659
		Investerings bruggen 2018	Maatsch.	Nieuw	-	-	-	-	-
		Vervanging verkeerslichten 2018-2020	Maatsch.	Verv.	-	566	566	566	557
		Investering wegen 2018-2021	Maatsch.	Verv.	-	4.141	3.267	3.352	2.188
		Kwaliteitsverbetering Openbare ruimte Noorderkwartier Oost	Maatsch.	Verv.	-	650	-	-	-
05A104	Inzamelen huishoudelijk afval	Inzamelmiddelen 2018-2021	Maatsch.	Verv.	-	439	436	433	429
05B102	Beheren openbaar water en riolering	Vervanging rioleringen 2018 -2021	Maatsch.	Verv.	-	2.099	2.227	5.092	1.881
05C101	Ontwikkelen beleid groen	Bos van Bosman 2018	Maatsch.	Nieuw	-	389	-	-	-
		Polderpark Cronestein	Maatsch.	Verv.	-	-	256	-	-
		Burgerinitiatieven 2018 -2019	Maatsch.	Nieuw	-	102	102	-	-
		Parken 2018 - 2021	Maatsch.	Verv.	-	150	150	658	650
		Herinrichting grafvakken Rhijnhof	Maatsch.	Verv.	-	227	-	-	-
05C103	Beheren openbaar groen	Speeltoestellen in openbare ruimte 2018 - 2021	Econ.	Verv.	-	533	533	533	525
05D102	Verbeteren luchtkwaliteit	Singelpark-Subsidies	Maatsch.	Nieuw	785	785	-	-	-
	Totaal programma 5				4.035	20.407	10.514	13.542	10.136

In het bovenstaande overzicht staan de investeringen zoals opgenomen in het investeringsplan 2018-2021. In paragraaf 4.2.2 Investerings wordt de ontwikkeling van de kapitaallasten toegelicht en staat een overzicht met te vóteren kredieten.

Subsidies

	subdiestaat 2017	subdiestaat 2018
Subsidie saldo	0	0

Het volledige subsidie-overzicht is opgenomen in paragraaf 3.2.8 subsidies.

6

Stedelijke ontwikkeling